

Kansainvälisoikeudellisen väitöskirjan ilmestymistä meillä on pidettävä ilahduttavana tapahtumana ei vain oikeustieteellisen tutkimuksen vaan yleisemmältäkin kannalta. Oikeustieteellisten väitöskirjojen luku parin kolmen viime vuosikymmenen aikana on ollut jopa runsas, mutta huolestuttavampia piirteitä väitöskirjojen jakaantumisessa eri oikeusaloille on ollut, että kansainväliseen oikeuteen ei näytä riittävän harrastusta. Tietenkin on kansainvälisiä oikeussuhteita joka tapauksessa pidettävä sellaisena erikoisalana, jonka tutkimisessa meidän oloissamme ei voida olettaa syntyvän tungosta. Tämän erikoisalan tieteellinen tutkiminen vaatii nähdäkseni poikkeuksellisessa määrin lukeneisuutta ja muuta yleistä esivalmistelua, aina tarpeellista kielitaitoa myöten, eikä harrastusta kansainväliseen oikeuteen ole omiaan lisäämään se, ettei asiantuntemukseen kansainvälisoikeudellisissa kysymyksissä näytä välittömästi liittyvän »rahanarvoista hyötyä». Kuitenkin on meilläkin julkisten asiain hoitamista varten oltava jatkuvasti käsillä kansainvälisoikeudellista asiantuntemusta, ja tämän asiantuntemuksen tarve on viime vuosina aivan ilmeisesti kasvanut kansainvälisten suhteiden vilkastuessa. »Kansainvälisen oikeuden käsikirjat» ovat, erästä niitä väheksyvistä lausunnoista huolimatta, meilläkin jatkuvasti tarpeen.

Tutkimus, jossa käsitellään valtioiden tasa-arvoisuutta kansainvälisissä järjestöissä, on erityisen ajankohtainen. Valtioiden tasa-arvoisuus kuuluu kylläkin niihin kansainvälisen oikeuden keskeisiin kysymyksiin, joita on jatkuvasti tutkittu, niin että tutkijalle syntyy helposti lähteiden valinnassa runsauden pula. Bengt Bromsin teokselle on kuitenkin tässä suhteessa ominaista aiheen hallitseminen, ja sitäpaitsi on otettava huomioon, että kysymyksessä on kansainvälisiin järjestöihin keskittyvä erikoisteos. Kun kansainvälinen organisoituminen on ajan tunnuksena, on teoksen aihetta pidettävä erityisen sopivana.

Valtioiden tasa-arvoisuudesta on esitetty monia toisistaan eriäviä mielipiteitä, mikä ei itse asiassa ole ihmeteltävää, kun kysymys on keskeisestä käsitteestä kansainvälisten suhteiden dynaamisessa kentässä. Bengt Bromsin teokselle on annettava se yleinen tunnustus, että se edustaa tervettä ja tasasuhtaista käsitystä valtioiden tasa-arvoisuudesta siinä, ettei oikeuden merkitystä kansainvälisten suhteiden perustana yliarvioida, muttei myöskään aliarvioida. Bengt Bromsin lähtökohtana on, että valtioiden tasa-arvoisuus myös kansainvälisissä organisaatioissa on syvään juurtunut ja myös nykyajan maailmassa täysin perusteltu. Kansainvälisiä pulmakysymyksiä ei selvitetä uusilla järjestöjen rakennetta koskevilla menettelytapasäännöksillä, vaan olennaista on, että kansainvälisen valtioyhteisön jäsenissä kehittyi yhteishenki. — Teoksen yleistä käyttökelpoisuutta lisää, paitsi sen englanninkielinen asu, myös se, että sen perusteluissa ja selostuksissa on otettu huomioon muitakin kuin ankaran oikeustieteellisiä näkökohtia.

Tauno Suontausta